

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoCsp/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117209378
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kašajová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1117209378.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kašajovej a sudcov Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Valérie Kleinovej, st. v právnej veci žalobcov: 1/ Y. Č., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, XXX XX F. - E., 2/ J. S., narodený: XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, XXX XX F. - E., 3/ Q. S., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, XXX XX F. - E., zastúpená matkou - žalobkyňou 1/, 4/ B. S., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, XXX XX F. - E., všetci zastúpení: Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., Mickiewiczova 2, 811 07 Bratislava proti žalovaným: 1/ KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545 zastúpená: FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, 2/ COMEXTRANS, s.r.o., so sídlom Ľ. Štúra 384/28, Ilava, IČO: 31 617 191 o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy na odvolanie žalobcov 1/ - 4/ a žalovaného 1/ proti rozsudku pôvodného Okresného súdu Bratislava I aktuálne Mestský súd Bratislava IV zo dňa 17. marca 2023, č. k. 9Csp/33/2017-377 v spojení s opravným uznesením zo dňa 6. marca 2024, č. k. B1-9Csp/33/2017-433 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. B1-9Csp/33/2017-433 zo dňa 6. marca 2024 v časti výrokov I., II., III., IV., V., VII. potvrdzuje.
- II. V časti výroku VI. o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobcom 1/ až 4/ priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.
- III. Žalobcovia 2/ až 4/ a žalovaný 1/ nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.
- IV. Žalobkyni 1/ priznáva voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovaným 1./ a 2./ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1./ sumu 30.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Druhým výrokom uložil žalovaným 1./ a 2./ povinnosť zaplatiť žalobcovi 2./ sumu 10.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Tretím výrokom uložil žalovaným 1./ a 2./ povinnosť zaplatiť žalobcovi 3./ sumu 10.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Štvrtým výrokom uložil žalovaným 1./ a 2./ povinnosť zaplatiť žalobcovi 4./ sumu 10.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Piatym výrokom žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Šiestym výrokom nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

V siedmom výroku uložil žalovaným 1./ a 2./ povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 1.866,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného.

2. Vec právne posúdil podľa ust. § 1 ods. 1a 2, § 4 ods. 2 písm. a) v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "zákon o PZP"), § 11, § 13, § 441, § 444 Občianskeho zákonníka, § 6 zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní obetí poškodených násilnými trestnými činmi, § 94 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

3. Uviedol, že žalobcovia sa žalobou domáhali proti žalovaným 1./ a 2./ náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým usmrtením blízkej osoby v celkovej výške 175.000,- eur titulom ochrany osobnosti na tom skutkovom základe, že dňa 19.03.2015 v čase o 02.38 hod. p. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX ako zamestnanec spoločnosti COMEXTRANS, s.r.o., so sídlom Štúrova 384/28,01901 Ilava, IČO: 31 617 191 viedol nákladné motorové vozidlo zn. Scania R410, EČV H.-XXXCO s návesom Schmitz SOI, EČN H.-XXXYC, po diaľnici 01 v smere Brno - Praha, kde v úseku 50,123 km diaľnice v k.ú. I. Š. narazil prednou časťou vozidla do zadnej časti motorového vozidla zn. Fiat Tipo 1,70, EČV V., ktoré stálo v pravom jazdnom pruhu diaľnice určenom pre jazdu "pomalých" vozidiel z dôvodu poruchy na vozidle. Pri dopravnej nehode utrpel p. G. S. ťažké zranenia na následky ktorých v nemocnici zomrel. Vinník nehody, p. Y. bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn.: 3T 84/2016, zo dňa 20.09.2016 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Motorové vozidlo Scania, ktorého prevádzkou došlo k usmrteniu p. G. S. bolo vo vlastníctve žalovaného 2/, ktorý bol a stále je podľa výpisu z Obchodného registra podnikateľom s predmetom činnosti: cestná nákladná doprava. Žalovaný 2/ ako prevádzkovateľ motorového vozidla Scania mal v čase dopravnej nehody so žalovaným 1/ ako poisťiteľom uzatvorenú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX/XXX, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Scania v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o PZP"). Žalobkyňa 1/ ako družka zosnulého a matka žalobcov 2/, 3/, 4/, žalobcovia 2/, 3/, 4/ ako deti zosnulého a žalobcovia 5/ a 6/ ako rodičia zosnulého v súvislosti so smrťou p. Kokyho do dňa podania žaloby neobdržali žiadne poisťné alebo iné osobitné plnenia zo strany žalovaných. Žalobcovia svoj nárok voči žalovaným 1./ a 2./ právne odôvodnili najmä s poukazom na ustanovenie § 11, § 13, § 853 ods. 1/, § 420 ods. 1/, § 427 ods. 1/ Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1/, § 2 písm. g/, § 15 ods. 1/ zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, smernice Rady Európskych spoločenských, Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie (ďalej len "Smernice Rady EHS a ES"), judikatúru európskeho súdneho dvora (ďalej len judikatúra ESD) a s poukazom na Uznesenie Ústavného súdu č. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2010.

4. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 14.11.2019 č. k. 9Csp/33/2017-255, tak, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť nemajetkovú ujmu žalobkyni 1./ vo výške 19.000,- eur, žalobcovi 2./ vo výške 19.000,- eur, žalobkyni 3./ vo výške 19.000,- eur, žalobkyni 4./ vo výške 19.000,- eur, žalobcovi 6./ vo výške 19.000,- eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia náhrady nemajetkovej ujmy jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. V časti žaloby žalobkyne 5./ konanie zastavil, vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná 1/ odvolanie a odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 9Csp/33/2017-255 uznesením č. k. 4CoCsp/2/2022-343 zo dňa 31. januára 2022 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok považoval v časti priznanej nemajetkovej ujmy za nedostatočne odôvodnený a prvoinštančnému súdu vytkol, že nezastavil konanie voči žalobcovi 6/, ktorý zomrel. Po vrátení veci súd prvej inštancie uznesením č. k. 9Csp/33/2017-372 z 05.02.2023 konanie v časti žaloby žalobcu G. S., narodený 02.12.1948, zomrelý 31.01.2019 zastavil.

6. Následne sa súd prvej inštancie venoval posúdeniu pasívnej legitímácie žalovanej 1./ Nestotožnil sa s argumentáciou žalovanej 1./ týkajúcou sa nedostatku jej pasívnej legitímácie a skonštatoval, že žalovaná 1./ je poisťovňou, v ktorej bolo povinne zmluvne poistené nákladné motorové vozidlo zn. Scania R410, EČV H.-XXXCO s návesom Schmitz SOI, EČN H.-XXXYC (táto skutočnosť medzi stranami

sporu nebola sporná); v dôsledku prevádzky ktorého došlo k usmrteniu G. S., druha žalobkyne 1./, otca žalobcov 2./, 3./, 4./ a syna žalobcov 5./ a 6./ Uviedol, že pasívna vecná legitímácia žalovanej I./ vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Konštatoval, že podľa Článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, môže Slovenská republika medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

Podľa Článku 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 10), každý členský štát prijme všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území, je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

Článok 1 ods. 1 a 2 smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v. ES L 8, 1984, s. 17; Mim. vyd. 06/007, s. 3), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 (Ú. v. EÚ L 149, s. 14) stanovuje: 1. Poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 [prvej smernice] povinne pokrýva škodu na majetku, ako aj ujmy na zdraví. 2. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek vyššie poistné krytie, ktoré môže byť stanovené členskými štátmi, každý členský štát požaduje, aby boli sumy, pre ktoré bude poistenie povinné, prinajmenšom: a) v prípade ujmy na zdraví výška minimálneho poistného krytia 1. 000. 000 eur na poškodeného alebo 5. 000. 000 eur na nehodu bez ohľadu na počet poškodených; b) v prípade škody na majetku 1. 000. 000 eur na nehodu bez ohľadu na počet poškodených. Ak je to potrebné, môžu členské štáty stanoviť prechodné obdobie maximálne päť rokov odo dňa implementácie smernice [2005/14], v priebehu ktorého prispôbia svoje minimálne výšky poistného krytia sumám stanoveným v tomto odseku. Členské štáty, ktoré stanovujú uvedené prechodné obdobie, o tejto skutočnosti informujú Komisiu a uvedú dĺžku trvania prechodného obdobia. V lehote 30 mesiacov odo dňa implementácie smernice [2005/14] zvýšia členské štáty poistné krytie najmenej na polovicu úrovne ustanovenej v tomto odseku.

Podľa Článku 1 smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v. ES L 129, s. 33; Mim. vyd. 06/001, s. 249), poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 (smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972) bude pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim, okrem vodiča, vyplývajúcu z prevádzky vozidla.

7. Uviedol, že štandardným prostriedkom na dosiahnutie cieľa stanoveného smernicou je zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi vnútroštátny zákonodarca. Avšak pre prípad, že túto svoju povinnosť nespĺní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc. V posudzovanej veci priamy účinok dotknutých smerníc neprihádza do úvahy, a to vzhľadom na závery rozsudku Súdneho dvora vo veci Marshall (C-152/84), podľa ktorého na základe vtedajšieho čl. 189 ods. 3 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (v súčasnosti čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ) záväzná podstata smernice, ktorá konštituuje základňu pre možnosť odvolať sa na smernicu pred vnútroštátnym súdom, existuje len vo vzťahu ku "každému členskému štátu, ktorému je určená", z čoho vyplýva, že smernica nemôže sama osebe ukladať povinnosti jednotlivcom a ani ustanovenia smernice ako také, nemožno uplatňovať voči jednotlivcom. Možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89) s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s tretím odsekom čl. 189 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ). Nepriamy účinok smerníc Súdny dvor konkrétnejšie objasnil vo veci Pfeiffer a ďalší (C-397/01 až 403/01), kde zdôraznil, že požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie sa síce v prvom rade týka

vnútroštátnych ustanovení prijatých na prebratie smernice, neobmedzuje sa však iba na výklad týchto ustanovení, ale vyžaduje, aby vnútroštátny súd vzal do úvahy vnútroštátne právo ako celok a posúdil, do akej miery ho možno použiť spôsobom, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici (bod 115). Ak vnútroštátne právo umožňuje za určitých okolností s použitím vlastných výkladových metód vyložiť ustanovenie vnútroštátneho právneho predpisu tak, že bude možné vyhnúť sa rozporu s inou normou vnútroštátneho práva alebo obmedziť oblasť pôsobnosti tohto ustanovenia na dosiahnutie tohto účelu a použiť ho len do tej miery, aby bolo súladné s danou normou, tak je vnútroštátny súd povinný použiť rovnaké metódy, aby sa dosiahol cieľ stanovený smernicou (bod 116).

8. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že Súdny dvor rozsudkom vo veci sp. zn. C-22/12 z 24. októbra 2013 rozhodol, že: "Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej." Ak teda slovenský zákonodarca do zákonného pojmu "škoda" použitého v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v zmysle uvedeného zákona nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc (v súčasnosti konsolidovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) do rozporu so zámerom tvorca únijnej právnej regulácie identifikovaným Súdnym dvorom. Súd prvej inštancie aplikoval eurokonformnú interpretáciu vnútroštátneho práva (ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z.), nakoľko jeho povinnosťou bolo skúmať možnosť jej použitia prostredníctvom tzv. nepriameho účinku smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, a dospel k právnemu záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu "škoda" použitého v zákone č. 381/2001 Z. z. Súd prvej inštancie extenzívnou interpretáciou pojmu "škoda" použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v súlade so zaužívanými interpretačnými postupmi a pri súčasnom rešpektovaní súvislostí dotknutých právnych inštitútov dospel k právnemu záveru, že pod zákonnú terminológiu je možné zahrnúť aj nemajetkovú ujmu v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Skonštatoval, že pasívna vecná legitímácia žalovanej 1/ vychádza z rozsudku Súdneho dvora (druhá komora) vo veci C-22/2012 zo dňa 24.10.2013, ktorý vo výroku jednoznačne stanovil, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, pričom Slovenská republika ako člen Európskej únie je predmetným rozhodnutím viazaná, keď zároveň poukázal na to, že judikatúra Súdneho dvora nenasvedčuje tomu, že by bolo možné paušálne vylúčiť náhradu za spôsobenie nemajetkovej ujmy pozostalej osobe po obeti dopravnej nehody z poistného krytia, pokiaľ je nárok na takúto náhradu daný vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcu občianskoprávnu zodpovednosť, nakoľko práve naopak, Súdny dvor rozhodol, že znenie tak smernice 72/166/EHS a smernice 90/232/EHS zahŕňa akýkoľvek typ škody alebo ujmy bez ohľadu na to, či má majetkovú alebo nemajetkovú povahu, preto nie je možné z neho vyvodit' záver, že nemajetková ujma nespadá do rozsahu pôsobnosti smernice. Ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, jej náhrada musí byť krytá povinným zmluvným poistením motorového vozidla, a nakoľko účastníkom tohto poistného vzťahu je poisťovňa (žalovaná 1/), je jej vecná pasívna legitímácia v spore daná. Žalovaný 2./ zodpovedá za škodu v zmysle ustanovenia § 427 OZ. Zodpovednosť z prevádzky dopravného prostriedku patrí medzi osobitné prípady zodpovednosti spôsobenú prevádzkou (420a a § 430 OZ) Je založená na princípe objektívnej zodpovednosti (zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie), nakoľko prevádzka dopravných prostriedkov je zdrojom zvýšeného nebezpečenstva a zvýšenej možnosti vzniku škôd.

9. Konštatoval, že pri posudzovaní uplatňovaného nároku je potrebné vychádzať z obsahu pojmu "škoda na zdraví" a "odškodňovanie škody (ujmy) na zdraví". Škoda v tomto prípade predstavuje nemajetkovú ujmu v podobe poškodenia zdravia, bolesti a následkov poškodeného zdravia. Ujmou na zdraví sa rozumie aj také závažné poškodenie zdravia, ktoré má za následok smrť. Bolesť predstavuje určité fyzické a psychické útrapy vyvolané náhlou alebo vážnejšou zmenou zdravotného stavu, ktoré vníma len konkrétny človek a ktoré nemusia byť na prvý pohľad badateľné. Bolesť môže byť zmiešanou, ideálnou alebo psychickou ujmou, nie však škodou ako majetkovou ujmou vyjadriteľnou v peniazoch. Bolesť je teda nemajetkovou ujmou. Peniaze nemožno posudzovať ako ekvivalent ujmy na zdraví, ale ako primeranú satisfakciu; funkcia bolestného podľa § 444 OZ alebo náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 OZ nie je reparačná, ale satisfakčná. Určitá miera odlišnosti je pri inštitúte sťaženia spoločenského uplatnenia, pri určení jeho výšky sa berie do úvahy aj strata možnosti vykonávať zárobkovú činnosť, prípade dosahovanie nižšieho zárobku, dôchodku, v obmedzení spoločenského a rodinného života, v prekážkach v uplatnení sa poškodeného v ďalšom živote, no napriek tomu aj pri sťažení spoločenského uplatnenia naďalej prevláda jeho nemajetková zložka. Ujmu vo všeobecnosti možno definovať ako zničenie alebo oslabenie právneho pomeru, a to v neprospech niektorého alebo všetkých subjektov tohto pomeru. K zničeniu právneho pomeru môže prísť aj usmrtením člena rodiny (rodiča, dieťaťa, manžela/manželky), ktorá skutočnosť spôsobí zničenie rodinnoprávneho pomeru, ku ktorému patria osobnostné práva, rodinné vzťahy, prípadne aj vyživovacia povinnosť (napríklad Luby, Š.: Prevencia a zodpovednosť v občianskom práve, I. zväzok, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava 1958, s. 274, 275, 280, 285-288). Podľa názoru súdu prvej inštancie, za ujmu na zdraví patrí okrem majetkovo vyjadrenej zložky aj náhrada nemajetkovej ujmy ako forma satisfakcie za spôsobenú ujmu. Uviedol, že v posudzovanej veci je aplikovateľný postup podľa § 15 a § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s § 13 OZ. Pri usmrtení osoby náhrada majetkovej ujmy (škody) v podobe ušlého zárobku, prípadne v úhrade liečebných nákladov, neprichádza do úvahy, pretože dotknutá osoba zomrela. Rovnako neprichádza do úvahy materiálna nemajetková ujma v podobe bolestného alebo SSÚ. V prípade usmrtenia osoby majú pozostalí právo na náhradu nemateriálnej nemajetkovej ujmy spočívajúcej v trvalých alebo vo veľmi dlho po usmrtení im blízkej osoby trvajúcich útrapách spojených s vedomím jej trvalej straty. Nemateriálna nemajetková ujma sa nedá vyjadriť v peniazoch, preto nemôže ísť o ekvivalentnú náhradu, ale o primeranú satisfakciu poskytovanú vo forme náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 OZ (v spojení s rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-22/12 a C-277/12). Skonštatoval, že pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov, a že aj táto náhrada je predmetom poisťného krytia. Účelom poisťovania za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k uvedenému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poisťného krytia. Pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Predmetný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené teraz platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poisťovania tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu ("personal injury") a škodu na majetku.

10. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov vychádzal súd prvej inštancie z rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-22/12 z 24.10.2013 a C-277/12 z 24.10.2013, z rozhodnutí Ústavného súdu SR č. k. ÚS 666/2016-36, sp. zn. III.ÚS 646/2015, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 1/2016, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 234/2017, ustanovení § 11 a § 13 OZ a § 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 15 zákona č. 381/2001 Z. z., zo zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ako aj z právneho názoru vysloveného v rozsudkoch Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 67/2012, č. k. 10Co/38/2017-291, podľa ktorých povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkyim osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe

zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Riadil sa článkom 2, ods.1, 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Uviedol, že žalobcovia, ktorí sú v konaní aktívne vecne legitimovanými subjektmi od žalovaného 1./, ktorého pasívnu vecnú legitímáciu mal preukázanú a žalovaného 2/, žiadali titulom nemajetkovej osobnostnej ujmy sumu celkovo vo výške 135.000,- eur spolu s príslušenstvom. Konkrétne žalobkyňa v prvom rade ako družka zosnulého pána S. sumu 30.000,- eur a žalobcovia v druhom až štvrtom rade, ako deti každé sumu po 35 000,- eur spolu s príslušenstvom. Tieto sumy sa prvoinštančným súdu javili ako neprímerane vysoké. Pokiaľ ide o zdôvodnenie výšky priznanej nemajetkovej ujmy uviedol, že neexistuje vnútroštátna právna úprava, ktorá by na danú problematiku reflektovala. V súvislosti s posúdením primeranosti žalobcami uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy poukázal na právnu úpravu v štátoch Európskej únie. Právna úprava v Rakúsku /obdobne aj v Nemecku/ vyvodila nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy zo všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu, pričom výška konkrétneho nároku je predmetom dokazovania. Tento systém platil aj v Maďarsku do roku 2013. Najvyššie odškodné bolo v Rakúsku priznané na základe rozsudku OGH z 30.10.2003, sp. zn. 2Ob 186/03, kedy išlo o nárok pozostalého manžela, ktorý pri dopravnej nehode stratil manželku a 3 maloleté deti. Nehodu zaviniel vodič nákladného motorového vozidla, ktorý išiel v protismere. OGH priznal manželovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 65.000,- eur titulom jeho ťažkej a trvalej psychickej traumy. Románsky model práva (Belgicko, Francúzsko) je upravený s paušálnymi sumami, v prípade Belgickej právnej úpravy je to v prípade rodiča žijúceho v spoločnej domácnosti s usmrteným dieťaťom vo výške 7.500,- eur, rodiča žijúci mimo spoločnej domácnosti 3.750,- eur.

11. Z vykonaného dokazovania považoval súd prvej inštancie za preukázané, že žalobcovia mali s nebohým druhom a otcom veľmi silný emotívny vzťah, založený na porozumení a láske. Mal za preukázané, že smrť pána G. S. poznamenala trvalo negatívne život žalobcov, ktorí v dôsledku dopravnej nehody utrpeli ujmu na svojich osobnostných právach stratou životného partnera a otca. Boli dotknuté ich práva na rodinný život a súkromie, stratili možnosť viesť rodinný a súkromný život so svojim manželom a otcom a prežívať s ním pozitívne aj prípadné negatívne stránky života. Ide o nenávratnú ujmu; trauma zo straty stáleho partnera a otca je pre pozostalých neodstrániteľná. Skonštatoval, že pri výške nemajetkovej ujmy musí súd prihliadať na všetky okolnosti prípadu, vrátane vážnosti, trvania a následkov takejto traumy. Nepovažoval za sporné, že konaním zamestnanca žalovaného 2./ došlo k neoprávnenému zásahu do života telesnej integrity nebohého G. S., ktorý mal v tom čase 44 rokov. Protiprávne konanie žalovaného 2./ malo závažný negatívny a nenapraviteľný dopad na osobu G. S., ktorému žalovaný 2./ svojím konaním spôsobil neodstrániteľnú a fatálnu ujmu - smrť. Nakoľko G. S. v priamej súvislosti a v dôsledku protiprávneho konania zo strany zamestnanca žalovaného 2./ dňa 30.03.2015 zomrel, dovolávali sa posmrtnej ochrany osobnosti v zmysle § 15 OZ jeho družka, deti a rodičia- žalobcovia, ktorí boli na nebohého odkázaní výživou. Je zrejmé, že smrť druhu, otca a syna žalobcov poznamenala trvalo negatívne život žalobcov, ktorí v dôsledku dopravnej nehody utrpeli ujmu na svojich osobnostných právach stratou druhu, otca. Zásah do ich osobnostných práv spôsobil vinník dopravnej nehody - vodič Q. Y. zamestnanec žalovaného 2./, s motorovým vozidlom, prevádzkovateľom ktorého bol žalovaný 2./, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej 1./ Zohľadniac všetky vyššie uvedené skutočnosti určil súd prvej inštancie výšku nemajetkovej ujmy v prospech žalobcov aj čiastočne s prihliadnutím na právnu úpravu odškodňovania obetí poškodených násilnými trestnými činmi obsiahnutú v zákone č. 215/2006 Z. z., ktorá je stanovená ako 50 násobok minimálnej mzdy. V roku 2015 výška minimálnej mzdy bola ustálená na sumu 380,- eur, t. j. maximálna výška odškodnenia pre obeť násilného trestného činu je len vo výške 19.000,- eur. Podľa ustanovenia § 94 ods.1,2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, majú nárok na jednorazové odškodnenie. Suma jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky je 730-násobok denného vymeriavacieho základu, najviac 46.485,40 eur. Súd prvej inštancie výšku nemajetkovej ujmy ustálil na sumu 30.000,- eur pre žalobkyňu 1/ a na sumu 10.000,- eur pre každého zo žalobcov 2/ až 4/ s prihliadnutím na obsah výpovedí žalobcov, z ktorých považoval za preukázanú značnú citovú väzbu žalobcov voči ich zosnulému druhovi a otcovi, ktorý zomrel v mladom ešte produktívnom veku.

12. Na zdôraznenie správnosti svojho záveru ohľadne výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy pri odvodení výšky priznanej nemajetkovej ujmy zohľadnil súd prvej inštancie rozhodovaciu prax v obdobných prípadoch: - rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/276/2011-96 z 31.05.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/315/2012-125 z 26.11.2012, súd priznal deťom náhradu nemajetkovej ujmy každému 10.000 eur v súvislosti so smrťou matky pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16C/627/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/214/2016 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 12.500 eur dospelým synom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy ujma v sumách 9.000 eur, 5.000 eur, 4.000 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/21/2014 zo dňa 24.11.2015 v spojení s doplnčiacim rozsudkom sp. zn. 8C/21/2014-196 zo dňa 11.01.2016 a s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/337/2016 zo dňa 28.11.2016 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 10.000a žalobcovi 2/ a dospelým deťom suma po 7.500 eur v súvislosti so smrťou manžela a otca pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/210/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/19/2017 bola manželke zomrelého priznaná náhrada vo výške 40.000 eur, plnoletému synovi 17.000 eur, plnoletej dcére 20.000 eur; - rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 13C/126/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/368/2015 bola manželovi prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/110/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014 bola prisúdená manželovi (od r. 1978) náhrada nemajetkovej ujmy 50.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 9C/45/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/137/2017 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 40.000 eur, plnoletým deťom po 20.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 4C/233/2009 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/165/2017 bola pozostalej manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25.000 eur a za stratu rodiča maloletej dcére vo výške 25.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode; - rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 8C/103/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/171/2012 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000 eur a deťom po 15.000 eur; - rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/94/2014 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000 eur, plnoletému synovi 15.000 eur; - rozsudkom Okresného súdu Skalica, sp. zn. 7C/3/2018 bola 66 ročnému manželovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000 eur, plnoletým deťom každému po 10.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode;- rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, sp. zn. 5C/63/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/80/2017 bola 61 ročnému manželovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 13.000 eur; - rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 15C/27/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/60/2014 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 23.000 eur s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 228/2012, v ktorom išlo o obdobný prípad - rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/256/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/264/2013 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000 eur; - rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/55/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/156/2016 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželovi vo výške 10.000 eur a plnoletým dcéram suma 8.000 eur a 7.500 eur; - rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 21C/279/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/299/2018 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke v sume 15.000 eur a plnoletým deťom po 12.000 eur a 13.000 eur v súvislosti so smrťou pri dopravnej nehode;- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/496/2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/258/2016 bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15.000 eur v dôsledku úmrtia manžela dopravnou nehodou;- rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 37C/358/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/724/2015 bola priznaná dospelým deťom náhrada nemajetkovej ujmy po 10.000eur. Skonštatoval, že z uvedených rozhodnutí vyplýva, že priznané náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných sa v prípade manžela pohybujú od 10.000 eur do 50.000 eur, v prípade plnoletých detí od 4.000 eur do 17.000 eur. Poukázal na nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 288/2017: „Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“ Mal za to, že v danom prípade je priznaná výška nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu 1/ (družke, ktorá s zomrelým žila v spoločnej domácnosti) v sume 30.000 eur a pre žalobcov 2/ až 4/ (deti) v sume 10.000 eur

pre každého, primeraná. Podľa prvoinštančného súdu takouto výškou dôjde k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionálnej náhrady strádania žalobcov, zohľadňuje osobitosti daného prípadu a nevybočuje z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. Prisúdená náhrada nie je podľa súdu prvej inštancie zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, zohľadňujúc životnú úroveň v krajine a nepredstavuje ani prostriedok neprípustného obohacovania, prípadne likvidácie. Je toho názoru, že výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a slušnom základe. Na jej zaplatenie zaviazal žalovaných 1./ a 2./, ktorí majú v konaní postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita a vymedzil ich vzájomný vzťah tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého.

13. Vo zvyšnej časti istiny považoval súd prvej inštancie žalobu za nedôvodnú, zjavne nadhodnotenú a neopodstatnenú a preto ju zamietol. V časti uplatnených úrokov z omeškania zamietol žalobu ako nedôvodnú s tým, že priznaniu úrokov z omeškania odporuje neexistencia omeškania, ktoré je základným predpokladom pre vznik nároku na úroky z omeškania. Uviedol, že nárok môže vzniknúť až po uplynutí lehoty určenej na plnenie uloženej povinnosti zaplatiť priznanú sumu, ak povinnosť nebude v tejto lehote riadne splnená. Úroky z omeškania možno priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 2012, sp. zn. 6 Cdo 185/2011).

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže strany sporu mali v konaní úspech len čiastočný.

15. O povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa položky 7b písmeno b) sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. je súdny poplatok zo žaloby na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy vo výške 66 eur a 3% z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy, najviac 16 596,50 eur. Skonštatoval, že žalobcovia boli v predmetnom konaní oslobodení od platenia súdneho poplatku v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno j) zákona č. 71/1992 Zb. Vzhľadom na to, že súd žalobe vyhovel, s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v spojení s položkou 7b písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov tohto zákona uložil žalovanému 1./ a 2./ povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1 866,- eur (66,- eur + 3 % z výšky priznanej nemajetkovej ujmy 60 000,- eur, t. j. 1 800,- eur).

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobcovia 1/ až 4/ a aj žalovaný 1/. Žalobcovia 2/ až 4/ podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie voči výrokom V. a VI. a žalobkyňa 1/ voči výroku VI., žalovaný 1/ voči výrokom I., II., III., IV. a VII. Žalobcovia 2./ až 4./ podali odvolanie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na výklade vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žalobkyňa 1/ z dôvodov § 365 ods. 1 písm. b), h) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný 1/ podal odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) - konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d) CSP), - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) CSP).

17. Podľa žalobcov sú výroky V. a VI. napádaného rozsudku nesprávne. Uviedli, že sa žalobou domáhali náhrady utrpanej nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri vyčíslívaní výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy zohľadňovali všetky relevantné okolnosti, predovšetkým intenzitu, rozsah a trvanie nepriaznivých následkov smrti najbližšej osoby vo vzťahu ku každému zo žalobcov osobitne. V nadväznosti na uvedené bola výška peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcami uplatnená jednotlivo, pre každého žalobcu a to v závislosti od vyššie uvedených okolností. Konkrétne výška nemajetkovej ujmy žalobcu 1./ bola uplatnená v sume 30.000,- eur a výška nemajetkovej ujmy žalobcov 2/, 3./ a 4./ v sume 35.000,- eur pre každého z nich. Poukázali na bod 55 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s

tým, že súd vôbec nezdôvodnil, prečo považoval v zamietnutej časti žalobný návrh za nedôvodný, zjavne nadhodnotený a neopodstatnený. Konštatovali, že výšku priznanej nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie v bode 54 rozsudku zdôvodnil len z ohľadom na „štatistický“ záver vyplývajúci z niektorých - súdom vybraných rozhodnutí súdov SR, keď uviedol, že: „Z uvedených rozhodnutí vyplýva, je priznané náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných sa v prípade manžela pohybujú od 10.000 eur do 50.000 eur, v prípade plnoletých delí od 4.000 eur do 17.000 eur.“

Takýto záver súdu považujú za neobjektívny. Majú za to, že súd prvej inštancie opomenul poukázať aj na iné rozhodnutia súdov SR, v ktorých boli pozostalým príbuzným priznané náhrady nemajetkovej ujmy v podstatne vyšších sumách, vid' rozsudok OS NM 7C/151/2008 potvrdený rozhodnutím KS TN 6Co/810/2014, ktorým bola pozostalému manželovi priznaná náhrada 70.000 EUR a dvom maloletým deťom, každému po 100.000 EUR. Podľa žalobcov súd prvej inštancie vôbec nevyhodnotil tú skutočnosť, že v čase vzniku nemajetkovej ujmy boli žalobca 3./ a 4./ nepĺnoletými osobami a z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že nároky žalobcu 3./ a 4./ súd nesprávne posudzoval ako nároky plnoletých detí. Majú za to, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že vzhľadom na rozličný vek, intenzitu vzťahov, citových väzieb, či rôzny spôsob a intenzitu prežívania straty blízkej osoby sa môže líšiť aj rozsah vzniknutej nemateriálnej ujmy osobitne u každého zo žalobcov, a teda sa môže líšiť aj samotná výška peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy. V rozpore s uvedeným súd podľa názoru žalobcov priznal ujmu žalobcovi 2./, 3./ a 4./ paušálne - v rovnakej sume. Majú za to, že súd pri určovaní konkrétnej výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nepostupoval v súlade s ustanovením § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a určil výšku nemajetkovej ujmy žalobcov v 2./ 3./ a 4./ bez náležitého odôvodnenia, a tiež bez toho aby sa akýmkoľvek spôsobom vysporiadal napr. s vplyvom nízkeho veku žalobcov 3./ a 4./, ktorí vo veľmi citlivom období života stratili otca, ktorý je nepostrádateľnou a nenahraditeľnou osobou v živote dieťaťa. Ďalej dôvodili, že napriek skutočnosti, že žalobkyňa 1./ dosiahla v spore plný úspech, výrokom č. VI. rozsudku jej súd prvej inštancie nepriznal žiadnu náhradu trov konania a navyše svoje rozhodnutie o trovách konania žiadnym spôsobom v rozsudku neodôvodnil, čím podľa ich názoru zasiahol do práva žalobkyne 1./ na spravodlivý proces.

18. Žalobcovia 2./ - 4./ majú za to, že súd prvej inštancie nezrozumiteľne a bez jasného logického a vecného zdôvodnenia znížil sumu nemajetkovej ujmy nimi uplatnenej (ako deťmi usmrteného G. S.) a v rozpore so zákonom nepriznal nárok na náhradu trov konania žalobkyne 1./ Žalobcovia považujú napádané výroky V. a VI. rozsudku za vadné a nezákonné, nakoľko súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie je neodôvodnené a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia 1./ - 4./ navrhujú, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobcom 2./ - 4./ prizná náhradu nemajetkovej ujmy, každému v uplatnenej výške, 35.000,- eur a súčasne žalobcom v 1. - 4. rade prizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 100 %.

19. Žalovaný 1./, ktorý podal odvolanie proti výrokom I., II., III., IV. a VII. rozsudku konštatoval, že žalobcovia sa pôvodne domáhali zaplatenia sumy v súčte vo výške 175.000 eur, z titulu ochrany osobnosti, keďže im údajne bola spôsobená nemajetková ujma zavineným konaním zamestnanca žalovaného 2./, ktorý spôsobil dopravnú nehodu vedením vozidla s EČV: H.-XXX-D., v dôsledku ktorej malo dôjsť sprostredkované k vzniku nemajetkovej ujmy žalobcov. Žalovaný 1./ bol v čase predmetnej dopravnej nehody poisťovateľom vozidla, ktorým bola spôsobená nehoda, a to podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „Zákon o PZP“). Žalobcovia sa domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 11 v spojení s § 13 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel. Žalovaný 1./ má za to, že súd prvej inštancie sa v rozsudku dostatočne nevysporiadal s § 13 OZ a podmienkami na rozhodovanie o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pre toho ktorého individuálneho žalobcu. Rozsudok súdu prvej inštancie je podľa jeho názoru arbitrárny čo do výšky priznávanej náhrady. Uviedol, že z výsluchov žalobcov (s výnimkou žalobcu 4./) je zrejmé, že títo stratu rodinného príslušníka premietali viac-menej výlučne len do finančnej roviny, čo však nie je predmetom a zmyslom odškodňovania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Čo do kvality rodinných vzťahov a väzieb potom podľa názoru žalovaného 1./ priznaná výška taktiež nezodpovedá žalobcami prezentovanému skutkovému stavu, t. j. je nedôvodná. Podľa žalovaného 1./ je napadnutý rozsudok zaťažený vadou arbitrárnosti vo vzťahu k priznávanej výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že prizná náhrady v znížených sumách, reflektujúcich na „kvalitu“ a (ne)preukázanie dôvodov a skutkového stavu zo strany žalobcov tak, aby bolo dané za dosť požiadavke na unesenie dôkazného bremena čo do výšky náhrady

nemajetkovej ujmy. Má za to, že túto nemožno len prezumovať konštatovaním o existencii rodinného či obdobného vzťahu s nebohým, a všeobecnými, strohými a generickými konštatovaniami o kvalite vzťahov, a aj to najmä čo do otázky finančného zabezpečenia.

20. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ poukázali odvolanie žalovaného 1/, v ktorom uviedol, že napáda dotknutý rozsudok z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP a má za to, že „Okresný súd sa dostatočne neusporiadal s ý 13 OZ a podmienkami na rozhodovanie o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pre toho ktorého individuálneho žalobcu“ a tiež, že pokladá rozsudok za arbitrárny čo do výšky priznanej náhrady.“ Konštatovali, že v rozpore s § 363 CSP v odvolaní vôbec neuviedol, ktoré konkrétne skutkové alebo právne úvahy súdu uvedené v rozsudku a z akého konkrétneho dôvodu majú mať za následok nesprávnosť napádaného rozsudku. Podľa žalobcov žalovaný 1/ v odvolaní len opätovne uviedol jeho argumentáciu prezentovanú v súdnom konaní, s ktorou sa súd v napádanom rozsudku preskúmateľne a správne vysporiadal. To, že sa žalovaný 1/ so závermi súdu uvedenými v rozsudku nestotožňuje, rozhodne nespôsobuje jeho nezákonnosť. Majú za to, že žalovaný opomína podstatu a účel odvolacieho konania, v ktorom odvolací súd už „len“ preskúma správnosť napádaného rozhodnutia a postup súdu, ktorý mu predchádzal. Nejde teda o žiadne pokračovanie v súdnom konaní spolu s dokazovaním, ako to s ohľadom na obsah tzv. odvolania zjavne vníma žalovaný 1/, resp. jeho právny zástupca. Podľa žalobcov odvolanie žalovaného 1/ nenapĺňa základné náležitosti odvolania a preto navrhli, aby odvolací súd toto podanie žalovaného 1/ označené ako odvolanie odmietol.

21. K námietkam žalovaného 1/ uvedeným v odvolaní uviedli, že súd prvej inštancie v bodoch 44 až 54 napádaného rozsudku na niekoľkých stranách jasne uviedol, aké skutkové okolnosti mal v konaní za preukázané a následne uviedol aj právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní spravoval a ktoré sú v súlade s vykonaným dokazovaním. Rozsudok podľa ich názoru obsahuje jasné, zrozumiteľné a správne úvahy súdu na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným právom žalobcov v tomto súdnom konaní (s výnimkou tých, ktoré boli napadnuté odvolaním žalobcov). K žalovaným 1/ namietanej „arbitrárnosti napádaného rozsudku čo do výšky priznávanej náhrady“ a „premietnutí straty rodinného príslušníka viac-menej výlučne do finančnej roviny“ uviedli, že súd postupoval správne a v súlade so zákonom, keď priznal žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 OZ, čo náležité a presvedčivo odôvodnil v bode 53 rozsudku. Uvedený správny záver súdu prvej inštancie je podľa žalobcov v súlade s judikatúrou, podľa ktorej je v danom prípade jediným možným a primeraným zadosťučinením satisfakcia v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, vid' uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/174/2019 zo dňa 10.10.2019:

„Smrťou ich blízkeho príbuzného došlo k nenávratnej deštrukcii dovtedajších osobných a rodinných vzťahov. Vzhľadom na intenzitu tohto zásahu a jeho nenapraviteľné následky je morálne zadosťučinenie nepostačujúce, v dôsledku čoho žalobcom patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.“

ako aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 1678/2004 zo dňa 28.02.2005:

„v prípade úmrtí žiadné zadosťučinenie (včetně finančného) nemuže napraviť skutočne vzniklou újmu. Smyslem je (s přihlédnutím k hledisku přiměřenosti - § 13 odst. 1 o. z) pouze tuto újmu zmírnit. Z objektivního pohledu je ztráta jednoho z členu tohoto společenství zcela neodčinitelnou újmou, která stíhá jeho zbývající členy, takže náhrada nemajetkové újmy v penězích podle § 13 odst. 2 o.z. je pak přiměřeným prostředkem obrany proti neoprávnenému zásahu.“ Odvolanie žalovaného 1/ považujú v celom rozsahu za neopodstatnené, účelové a v rozpore so zákonom.

22. Poukázali aj na odvolanie žalobcov s tým, že výrok V., ktorým súd „vo zvyšnej časti žalobcami uplatneného nároku žalobný návrh zamietol“ s odôvodnením, že je „nedôvodný, zjavne nadhodnotený a neopodstatnený“, ktorý považujú za nezákonný, nakoľko súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Podľa žalobcov súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy nesprávne vyhodnotil všetky potrebné skutočnosti, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, intenzitu, rozsah a trvanie zásahu. Majú za to, že záver súdu je v rozpore so zákonom ako aj s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005 z 27.04.2006, podľa ktorého má „byť“ výška náhrady za nemajetkovú újmu primeraná tak, aby na jednej strane nedochádzalo k bezdôvodnému obohateniu ale na druhej strane, aby výška nebagatelizovala újmy na iných právach.“ Podľa žalobcov tým, že súd prvej inštancie priznal žalobcom 2/ - 4/ „paušálnu“ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur za tragické a náhle úmrtie ich blízkej osoby (otca!), sa dopustil bagatelizovania samotnej utrpenej ujmy žalobcov 2-4. Skonštatovali, že nesprávnosť uvedeného postupu a záveru súdu potvrdzuje aj judikatúra, v zmysle

ktorej súdy priznávajú značne vyššiu sumu náhrady nemajetkovej ujmy za podstatne menej intenzívnejší zásah do ochrany osobnosti ako je smrť blízkeho človeka, vid' Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 397/2014 zo dňa 04.12.2014, ktorým bola žalobcom priznaná náhrada za nemajetkovú ujmu vo výške 60.000,- eur za nevymenovanie sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora SR a tiež Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/259/2012, ktorým bola žalobcom priznaná náhrada za nemajetkovú ujmu vo výške 99.581,76 eur za uverejnenie nepravdivého článku o žalobcovi. K výroku VI. rozsudku, ktorým súd nepriznal žalobcom nárok na náhradu trov konania s odôvodnením, že strany sporu mali v konaní úspech len čiastočný uvedli, že tento záver súdu je nesprávny, nakoľko žalobcovia v konaní dosiahli plný úspech vo veci, pretože im súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy. Dosiahnutie úspechu v tomto špecifickom druhu súdneho konania nie je podmienené výškou priznanej náhrady nemajetkové ujmy, nakoľko tá vždy závisí výlučne od úvahy súdu. Preto už len samostatná skutočnosť, že súd priznal žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy (bez ohľadu na jej výšku) zakladá právo žalobcov na náhradu trov konania v plnom rozsahu, čo potvrdzuje aj ustálená judikatúra, v zmysle ktorej: Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesné neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti.“ (Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 690/2017-12 zo dňa 21.11.2017; Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 475/2018-31 zo dňa 4.2.2021; KS v Prešove sp. zn. 13Co/7/2021 zo dňa 30.03.2021; KS Trnava sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017).

23. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu napadnutom odvolaniami a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v časti výrokov I., II., III., IV., V., a žalovaného 1/ v časti výrokov I., II., III., IV., VII. nie je dôvodné a odvolanie žalobcov v časti výroku VI. je dôvodné.

24. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 380 ods.1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

25. V posudzovanej veci si žalobcovia (pôvodne 1/-6/) uplatnili voči žalovaným 1/, 2/ náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým usmrtením blízkej osoby v celkovej výške 175.000,- eur titulom ochrany osobnosti na tom skutkovom základe, že dňa 19.03.2015 v čase o 02.38 hod. p. Q. Y., nar. 08.11.1991 ako zamestnanec spoločnosti COMEXTRANS, s.r.o., so sídlom Štúrova 384/28,01901 Hava, IČO: 31 617 191 viedol nákladné motorové vozidlo zn. Scania R410, EČV H.-XXXCO s návesom Schmitz SOI, EČN H.-XXXYC, po diaľnici 01 v smere Brno - Praha, kde v úseku 50,123 km diaľnice v k.ú. I. Š. narazil prednou časťou vozidla do zadnej časti motorového vozidla zn. Fiat Tipo 1,70, EČV V., ktoré stálo v pravom jazdnom pruhu diaľnice určenom pre jazdu "pomalých" vozidiel z dôvodu poruchy na vozidle. Pri dopravnej nehode utrpel p. G. S. ťažké zranenia na následky ktorých v nemocnici zomrel. Vinník nehody, p. Y. bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn.: 3T 84/2016, zo dňa 20.09.2016 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Motorové vozidlo Scania, ktorého prevádzkou došlo k usmrteniu p. G. S. bolo vo vlastníctve žalovaného 2/, ktorý ako prevádzkovateľ motorového vozidla Scania mal v čase dopravnej nehody uzatvorenú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX/XXX, so žalovaným 1/ ako poisťiteľom, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Scania v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z . o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o PZP"). Žalobkyňa 1/ ako družka zosnulého a matka žalobcov 2/,3/,4/, žalobcovia 2/,3/,4/ ako deti zosnulého a žalobcovia 5/ a 6/ ako rodičia zosnulého v súvislosti so smrťou p. S. do dňa podania žaloby neobdržali žiadne poistné alebo iné osobitné plnenia zo strany žalovaných.

26. Súd prvej inštancie pri posudzovaní uplatňovaného nároku vychádzal z obsahu pojmu "škoda na zdraví" a "odškodňovanie škody (ujmy) na zdraví". Škoda v tomto prípade predstavuje nemajetkovú ujmu v podobe poškodenia zdravia, bolesti a následkov poškodeného zdravia. Ujmou na zdraví sa rozumie aj také závažné poškodenie zdravia, ktoré má za následok smrť. Bolesť predstavuje určité fyzické a psychické útrapy vyvolané náhlou alebo vážnejšou zmenou zdravotného stavu, ktoré vníma len konkrétny človek a ktoré nemusia byť na prvý pohľad badateľné. Bolesť môže byť zmiešanou, ideálnou alebo psychickou ujmou, nie však škodou ako majetkovou ujmou vyjadriteľnou v peniazoch. Bolesť je teda nemajetkovou ujmou. Peniaze nemožno posudzovať ako ekvivalent ujmy na zdraví, ale ako primeranú satisfakciu; funkcia bolestného podľa § 444 OZ alebo náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 OZ nie je reparačná, ale satisfakčná. Ujmu vo všeobecnosti možno definovať ako zničenie alebo oslabenie právneho pomeru, a to v neprospech niektorého alebo všetkých subjektov tohto pomeru. K zničeniu právneho pomeru môže prísť aj usmrtením člena rodiny (rodiča, dieťaťa, manžela/manželky), ktorá skutočnosť spôsobí zničenie rodinnoprávneho pomeru, ku ktorému patria osobnostné práva, rodinné vzťahy, prípadne aj vyživovacia povinnosť. V prípade usmrtenia osoby majú pozostalí právo na náhradu nemateriálnej nemajetkovej ujmy spočívajúcej v trvalých alebo vo veľmi dlho po usmrtení im blízkej osoby trvajúcich útrapách spojených s vedomím jej trvalej straty. Nemateriálna nemajetková ujma sa nedá vyjadriť v peniazoch, preto nemôže ísť o ekvivalentnú náhradu, ale o primeranú satisfakciu poskytovanú vo forme náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 OZ (v spojení s rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-22/12 a C-277/12). Pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov, a že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Predmetný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené teraz platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu ("personal injury") a škodu na majetku.

27. Vychádzajúc aj z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. 5Cdo/265/2009, 2Cdo/194/2011), súčasťou práva na ochranu súkromia je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné prerušenie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobenej protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti.

28. Žalobcovia si titulom nemajetkovej osobnostnej ujmy uplatnili sumu celkovo vo výške 135.000,- eur spolu s príslušenstvom. Konkrétne žalobkyňa 1/ ako družka zosnulého pána S. sumu 30.000,- eur a žalobcovia 2/ až 4/, ako deti každý po 35 000,- eur spolu s príslušenstvom. Tieto sumy sa prvoinštančnému súdu javili ako neprimerane vysoké a po vykonanom dokazovaní priznal žalobkyni 1/ sumu 30 000 eur a žalobcom 2/ - 4/ každému po 10 000 eur. S rozhodnutím súdu prvej inštancie čo do výšky priznanej nemajetkovej ujmy sa nestotožnili žalobcovia 2/ až 4/ a ktorí namietali hlavne nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v tom prečo považoval žalobný návrh za nadhodnotený. Žalovaný 1/ v rámci svojej odvolacej argumentácie namietal arbitrárnosť rozsudku súdu prvej inštancie čo do výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

29. K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) odvolací súd uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom a porušením práva na spravodlivý súdny proces je taký závadný procesný postup súdu, ktorým

sa sporovej strane znemožní realizácia jej procesných práv, ktoré jej zákon (Civilný sporový poriadok) priznáva za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu SR vyplýva, že právo na súdnu ochranu ako základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňa aj právo na rovnosť zbraní a kontradiktórnosť konania. Obsah práva na spravodlivý súdny proces tak spočíva v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii tejto procesnej vady; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo. Vychádzajúc z obsahu spisu odvolací súd nezistil, že v konaní došlo k procesnej vade, ktorú možno charakterizovať ako odňatie možnosti účastníkom konať pred súdom ani porušením práva na spravodlivý proces. Odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a procesný postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nie je takouto vadou postihnutý a preto túto odvoláciu námietku nepovažoval za dôvodnú.

30. K odvolacej námietke žalobcov o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu (§ 365 ods. 1 písm. f CSP) odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ust. § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ust. § 220 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálež súdu. Odvoláciu námietku o nesprávnych skutkových záveroch vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

31. K žalobcami a žalovaným 1/ uplatnenému odvolaciemu dôvodu, že rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci, konajúci súd prvej inštancie vychádzal zo správnych skutkových zistení, z ktorých vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, preto namietaná vada nebola odvolacím súdom zistená.

32. Ani odvoláciu námietku žalovaného 1/ spočívajúcu v inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. K tomuto odvolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť pochybenie vo vykonanom dokazovaní napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2, alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (§ 194 ods. 2). Odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a procesný postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nie je takouto vadou postihnutý.

33. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyni 1/ ako družke zomrelého vo výške 30 000 eur a žalovaným 2/ až 4/ deťom zomrelého každému po 10 000 eur. Z hľadiska rozhodovania o odškodňovaní náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné uviesť, že podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pričom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, porušením práva na život jednej z nich môže dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti tak, aby fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne porušenie týchto vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Podmienky pre vznik tohto sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov do osobnostných práv, kedy sa zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nejaví ako postačujúce. Smrťou blízkej osoby pozostalá osoba stratí sociálne, morálne, ako aj citové puto vytvorené medzi nimi. Protiprávnym konaním, ktorým došlo k usmrteniu blízkej osoby poškodeného dôjde bezpochyby k nenávratnému zničeniu väzieb rodinného života pozostalého. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život, môže byť účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňovať citové potreby, čiže nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová, emocionálna ujma. Ak dôjde k smrti, ktoréhokoľvek z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa: 31.03.2022 sp. zn. /č. j.: 7 Cdo 252/2021 konštatoval, že konaním žalovaného v 1./ rade došlo k usmrteniu manžela žalobkyne, čím nastal nereparovateľný následok a žalobkyňa stratila akúkoľvek možnosť rozvíjať a naplňovať svoj ďalší manželský život, a tak uspokojovať aj svoje vlastné citové potreby. Vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax je očividné, že v prípade neoprávneného zásahu do osobnostných práv poškodenej osoby, usmrtením blízkej osoby, je vysoký predpoklad vzniku tak závažnej ujmy, ktorej náhrada môže byť požadovaná vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

34. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vrátane zamietajúcej časti týkajúcej sa žalobcami 2/ - 4/ a žalovaným 1/ v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia aj keď stručne ale dostatočne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Žalobcovia 2/ - 4/ a žalovaný 1/ namietali výšku priznanej nemajetkovej ujmy, k čomu odvolací súd uvádza, že výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy, preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, aj k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vychádzajúc z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/174/2019 zo dňa 10.10.2019: „Smrťou ich blízkeho príbuzného došlo k nenávratnej deštrukcii dovtedajších osobných a rodinných vzťahov. Vzhľadom na intenzitu tohto zásahu a jeho nenapraviteľné následky je morálne zadosťučinenie nepostačujúce, v dôsledku čoho žalobcom patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.“ Je nepochybné, že smrť pána G. S. poznamenala trvalo negatívne život žalobcov, ktorí v dôsledku dopravnej nehody utrpeli ujmu na svojich osobnostných právach stratou životného partnera a otca. Bolí dotknuté ich práva na rodinný život a súkromie, stratili možnosť viesť rodinný a súkromný život so svojim manželom a otcom a prežívať s ním pozitívne aj prípadné negatívne stránky života. Ide o nenávratnú ujmu; trauma zo straty stáleho partnera a otca je pre pozostalých neodstrániteľná. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia mali s nebohým druhom a otcom veľmi silný emotívny vzťah, založený na porozumení a láske. Je nepochybné, že smrť druhu a otca žalobcov poznamenala trvalo negatívne ich život, ktorí

v dôsledku dopravnej nehody utrpeli ujmu na svojich osobnostných právach stratou druhu, otca. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil otázku primeranosti prisúdeného nároku pre žalobkyňu 1/ (družku, ktorá s zomrelým žila v spoločnej domácnosti) v sume 30.000 eur a pre žalobcov 2/ až 4/ (deti) v sume 10.000 eur pre každého. Správne skonštatoval, že takouto výškou dôjde k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionálnej náhrady strádania žalobcov, zohľadňujúc osobitosti daného prípadu a nevybočiac z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. Odvolací súd konštatuje, že výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v danom prípade nepôsobí likvidačne, ale predstavuje základné štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobcov v zmysle zásad slušnosti a naplnenia požiadavky morálnej správnosti, ktorá je predovšetkým požiadavkou spravodlivosti a je spôsobilá naplniť reštitučnú podstatu kompenzácie. Prvoinštančný súd správne vyhodnotil otázku primeranosti prisúdeného nároku, keď zohľadnil rozhodovaciu prax v obdobných prípadoch (odsek 54 rozsudku súdu prvej inštancie) a presvedčivým spôsobom zdôvodnil, z akého dôvodu priznal náhradu nemajetkovej ujmy práve vo výške pre žalobkyňu 1/ v sume 30.000 eur a pre žalobcov 2/ až 4/ v sume 10.000 eur pre každého pričom jeho úvahy sú založené na skutkových zisteniach, ktoré dostatočne popísal. Nemožno prisvedčiť odvolacej argumentácii žalobcov 2/ - 4/, že súd prvej inštancie nevyhodnotil, že v čase vzniku nemajetkovej ujmy boli žalobca 3/ a 4/ neploletými osobami a nevysporiadal sa so skutočnosťou, že vzhľadom na rozličný vek, intenzitu vzťahov, citových väzieb, či rôzny spôsob a intenzitu prežívania straty blízkej osoby sa môže líšiť aj rozsah vzniknutej nemateriálnej ujmy osobitne u každého zo žalobcov, a teda sa môže líšiť aj samotná výška peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy. Ako už bolo vyššie uvedené výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Odvolací súd opätovne uvádza, že smrť otca žalobcov nepochybne poznamenala trvalo negatívne ich život. Nemožno však jednoznačne skonštatovať, že intenzita prežívania straty blízkej osoby sa môže líšiť vzhľadom na vek pozostalých detí, respektíve nie je možné jednoznačne skonštatovať, že stratu blízkej osoby prežívajú mladšie deti intenzívnejšie ako staršie.

35. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie v posudzovanej veci v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav vykonaním potrebných a stranami navrhnutých dôkazov a žalobcovia 2/ - 4/ a žalovaný 1/ v odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného o rozsudku vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn. že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, rozhodol vecne správne. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne a právne správne potvrdil. Zároveň odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti výroku VII. o povinnosti žalovaných zaplatiť súdny poplatok vo výške 1. 866 eur, o ktorom súd prvej inštancie správne rozhodol podľa zákona 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

36. Podľa ust. § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

37. Žalobcovia 1/- 4/ napadli odvolaním aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania (výrok VI.), ktorým súd prvej inštancie nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania s odôvodnením, že strany sporu mali v konaní úspech len čiastočný. Žalobcovia považujú tento záver súdu prvej inštancie za nesprávny, s tým, že v konaní dosiahli plný úspech vo veci, pretože im súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy. Dôvodili, že dosiahnutie úspechu v tomto špecifickom druhu súdneho konania nie je podmienené výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko tá vždy závisí výlučne od úvahy súdu. Preto už len samostatná skutočnosť, že súd priznal žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy (bez ohľadu na jej výšku) zakladá právo žalobcov na náhradu trov konania v plnom rozsahu, čo potvrdzuje aj ustálená judikatúra, v zmysle ktorej: Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesné neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti.“ (Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 690/2017-12 zo dňa 21.11.2017; Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 475/2018-31 zo dňa 4.2.2021; KS v Prešove sp. zn. 13Co/7/2021 zo dňa 30.03.2021; KS Trnava sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017).

38. Hoci § 255 CSP neobsahuje obdobné ustanovenie ako OSP (§ 142 ods. 3) podľa odborných výkladov ako aj súdnej praxe zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o

procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, resp. bol úspešný čo do základu nároku; nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška plnenia je potom druhotná a nadväzujúca (napr. napr. Baricová, J. in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 926; rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. 12. 2017, sp. zn. 10Co/191/2017). V prípade sporu o ochranu osobnosti sa za základné považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté (došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu). Výška (rozsah) priznaného plnenia (napr. náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch) je potom druhotná a nadväzujúca. Úspech vo veci sa teda skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. V takomto spore je primárny fakt, že k neoprávnenému zásahu do subjektívnych práv na strane žalobcu došlo; výška, resp. rozsah priznaných nárokov je druhotný. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku, pričom výška plnenia, vyplývajúca z tohto procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Pri sporoch o ochranu osobnosti (obdobne ochranu dobrej povesti právnických osôb) býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Výška nemajetkovej ujmy totiž závisí od úvahy súdu, ktorú nemožno nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné. Ak bolo nepriznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch dané úvahou súdu, tak aj v prípade, keď mal navrhovateľ formálne úspech len čiastočný, prichádza do úvahy plná náhrada trov konania (obdobne náleží Ústavného súdu SR z 23. januára 2014, sp. zn. IV. ÚS 599/2013-60; náleží Ústavného súdu ČR z 22. júna 2000, sp. zn. III. ÚS 170/99; uznesenie Ústavného súdu SR z 15. decembra 2009, sp. zn. II. ÚS 418/09-22). Rozhodujúcou skutočnosťou je v tomto prípade to, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Ako príklad takéhoto určenia výšky plnenia v závislosti od úvahy súdu sa aj v odbornej právnickej literatúre uvádza rozhodovanie súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého súd určí výšku náhrady nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (viď Občiansky súdny poriadok - Komentár, Eurounion, s.r.o., Bratislava 2010, str. 555) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5. augusta 2010, sp. zn. 3 M Cdo 14/2009). Obdobne to platí aj v prípadoch, v ktorých je výška plnenia determinovaná znaleckým posudkom.

39. V posudzovanej veci je nepochybné, že žalobcovia 1/ - 4/ boli úspešní čo do základu nároku teda, že do ich práva bolo zasiahnuté, nakoľko k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov a výška (rozsah) priznaného plnenia je druhotná a nadväzujúca. Úspech vo veci sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania nie je správne. Žalobcovia 1/ - 4/ dosiahli vo veci plný úspech nakoľko im bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní nároku na náhradu trov prvoinštančného konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcom 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

40. O trovách odvolacieho konania žalobkyne 1/, ktorá podala odvolanie len čo do výroku VI., rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP zohľadňujúc plný úspech žalobkyne 1/ v odvolacom konaní a priznal jej voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

41. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. O trovách odvolacieho konania žalobcov 2/ až 4/ a žalovaného 1/ rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcovia 2/ - 4/ a žalovaný 1/ nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko boli v odvolacom konaní neúspešní, teda možno konštatovať, že ich pomer úspechu v odvolacom konaní bol rovnaký.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).